

Александров О.В., Цихановська І.В., Корольова Н.Ю.,

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТЕХНІКІВ-ТЕХНОЛОГІВ ДЛЯ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Професійну підготовку фахівців для аграрної галузі досліджували Л. Аврамчук (проблемність навчання як засіб формування продуктивної пізнавальної діяльності студентів), І. Бендера (організація самостійної роботи студентів агроінженерних спеціальностей), В. Дуганець (теорія і практика виробничого навчання майбутніх фахівців аграрно-інженерного напрямку), С. Заскалета (тенденції професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах Європейського Союзу), І. Каньковський (система професійної підготовки майбутнього інженера-педагога автотранспортного профілю), В. Манько (система ступеневої підготовки фахівців з механізації сільського господарства), В. Мозговий (формування готовності до педагогічної діяльності майбутніх інженерів-педагогів), Г. Подпрятков (зміст і процес підготовки фахівців з механізації сільського господарства), В. Свистун (теорія і практика підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі до управлінської діяльності) та ін.

Організаційно-методичні основи виробничого навчання, формування практичної складової професійної компетентності майбутніх інженерів-педагогів в умовах виробничої практики досліджували І. Блозва, Т. Горбунова, Т.А. Лазарева, Л. Усеїнова. Проблему практичної підготовки до умов виробництва досліджували М. Хоменко (практична підготовка студентів в аграрних ЗВО), Л. Поважна (зміст і організація практичної підготовки молодших спеціалістів готельного господарства), О. Щербак (організаційно-педагогічні проблеми багатоступеневої неперервної професійної освіти), Т. Якимович (інтеграція теоретичного і виробничого навчання в процесі професійної підготовки фахівців) та ін.

У процесі здійснення аналізу наукових публікацій особливий інтерес для нашого дослідження становлять результати досліджень, які пов'язані з формуванням професійної компетентності фахівців харчової галузі, викладені в дисертаціях і наукових статтях Т. Лазаревої, М. Лобура, Н. Сичевської, Л. Крайнюк, В. Потапова, Л. Янчевої. Значення природничих дисциплін у процесі підготовки фахівців з виробництва харчової продукції частково досліджувалося в наукових доробках О.

Туриці. Практична підготовка техніків-технологів зі спеціальності “Виробництво хліба, кондитерських, макаронних виробів і харчових концентратів” у коледжах є невід’ємною і вкрай необхідною складовою частиною їх професійної підготовки.

Вона має проводитися безпосередньо на базах – сучасних підприємствах харчової промисловості (хлібопекарських, кондитерських, макаронних, виробництва харчових концентратів). Цілі, зміст та організація практичної підготовки майбутніх техніків-технологів регламентується Законом України “Про вищу освіту” (01.07.2014 р. № 1556-VII), положенням “Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України”[1], затверджених наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93, а також положенням “Про проведення практики студентів”, які розробляються кожним коледжем відповідно до вищезазначених документів. Технолог – це фахівець із технології в певній галузі виробництва [2, с. 1245], а технологія – сукупність знань, відомостей про послідовність окремих виробничих операцій у процесі виробництва чого-небудь [3, с. 1295].

Відповідно, технік-технолог – це кваліфікований спеціаліст, який підготовлений для професійної діяльності на підприємствах хлібопекарської, кондитерської, макаронної галузей та виробництва харчових концентратів.

Для покращення якості їх професійної підготовки у коледжах харчової промисловості взагалі та суттєвої її частини – практичної підготовки – необхідно знати наукові напрацювання, які були у педагогічній науці, сучасний стан і на основі цього визначити проблемні аспекти, які складатимуть перспективи подальших наукових пошуків.

Так, проблему практичної професійно-педагогічної підготовки вчителя у ЗВО України (1917-1928 рр.) досліджував О. Лавріненко [4]. Ця дисертація представляє суттєвий інтерес, оскільки техніки-технологи після випуску еventуально можуть обіймати педагогічну посаду – майстра виробничого навчання.

Безпосередньо проблему виробничого навчання, практичної підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі (вітчизняне харчове виробництво входить до складу агропромислового комплексу) досліджують О. Богомолів, В. Дуганець, Н. Рідей, В. Строкаль та ін.

Практична підготовка будь-яких фахівців передбачає системне, послідовне і міжпредметне навчально-методичне забезпечення та супроводження, що має сприяти досягненню основної мети, наприклад, практики – оволодіння майбутніми фахівцями сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у процесі теоретичної підготовки знань, умінь і навичок практичних навичок і вмінь, як основи їх професійної компетентності, які необхідні для прийняття обґрунтованих і виважених рішень у майбутній професійній діяльності в ринкових виробничих умовах, а також професійного виховання та формування професійно важливих якостей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Психолого-педагогічні засади проектування інноваційних технологій викладання у вищій школі: Монографія / За заг. ред. В. П. Андрущенка, В.І. Лугового. – К.: Педагогічна думка, 2011. 260 с.

2. Мельник О.Ф. Роль і місце природничих дисциплін у процесі професійної підготовки майбутніх техніків-технологів виробництва харчової продукції // Проблеми освіти: Наук-метод. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – Київ, 2015. – Вип. 85. – С. 140-147

3. Мельник О.Ф. Міжпредметні зв'язки як засіб реалізації принципу фундаменталізації в процесі формування професійної компетентності техніків-технологів виробництва харчової продукції. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2015. № 8 (52). С. 153-164.

4. Туриця, О.О. Професійна спрямованість навчання як педагогічна умова формування професійної компетентності майбутніх фахівців харчового профілю. Вісник Львівського університету. Серія: педагогіка. 2013. Вип. 29. С. 40-60.